

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПО РОБОТІ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ**

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ

**МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**ОДЕСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ
СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ**

II Міжнародна науково-практична конференція

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Частина 1

25–26 листопада 2022 року

м. Одеса, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2022

Організаційний комітет:

Руденко С.В. – голова оргкомітету, ректор ОНМУ, доктор технічних наук, професор; **Шумило О.М.** – проректор з науково-педагогічної роботи ОНМУ, кандидат технічних наук, професор ОНМУ; **Савельєва І.В.** – проректор з наукової роботи ОНМУ, доктор економічних наук, професор; **Гловацька С.М.** – декан факультету по роботі з іноземними студентами ОНМУ, кандидат технічних наук, доцент; **Анджей Криński** – ректор Полонійної академії в Ченстохові, професор, доктор філософії, доктор богослов'я, гоноріс кауза; **Сікорська В.Ю.** – заступник голови оргкомітету, завідувач кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат філологічних наук, доцент, член НСЖУ, член НТШ; **Дойков Д.М.** – професор кафедри довузівської підготовки ОНМУ, доктор фізико-математичних наук, професор; **Ненов І.В.** – доцент кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат політичних наук, доцент, заслужений журналіст України, член НСЖУ; **Шипотілова О.П.** – доцент кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат історичних наук, доцент, член Одеського відділення НСКУ; **Ніколасенко Н.О.** – завідувач кафедри адміністративного та конституційного права Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, доктор політичних наук, професор; **Сікорська О.О.** – завідувач кафедри суспільних наук ОНМедУ, кандидат філологічних наук, доцент; **Крупник Л.О.** – головний спеціаліст відділу аналізу українського державотворення Управління наукового забезпечення політики національної пам'яті, кандидат історичних наук, доцент; **Стекольщикова В.А.** – завідувач кафедри журналістики та філології Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, кандидат наук із соціальних комунікацій, член НСЖУ; **Кваша О.Ю.** – продюсер філії акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Одеська регіональна дирекція»; **Різнікова Я.О.** – заступник директора департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації; **Бірюкова І.О.** – генеральний директор ОННБ; **Работін Ю.А.** – голова Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України, кандидат економічних наук.

Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу:
М58 **стратегії розвитку** : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2022 р., м. Одеса. Ч. 1. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2022. – 384 с.

ISBN 978-966-397-279-4

У збірнику представлено матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку» (25–26 листопада 2022 року, м. Одеса).

УДК 316.77:303.446.2(063)

Сікорська В. Ю., Бурундукова М. М.	
Сучасна медіасвіта через призму масових комунікацій	266
Субіна О. О.	
Актуальні питання забезпечення якості дистанційної освіти.....	270
Талавіра Н. М.	
Вербалізація підтримки України у промові Бориса Джонсона.....	272
Терещенко А. Є.	
Українське жіноцтво під час війни	275
ПАНЕЛЬ 4. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	
Абрамова І. Г.	
Лінгвістична підготовка інокомунікантів: особливості викладання української мови в умовах воєнного стану	280
Босва Е. В.	
Лінгвокраїнознавчий потенціал навчального адаптованого художнього тексту	283
Бондаренко А. І.	
Міжкультурна комунікація прийняття спадщини при здійсненні опіки над майном	287
Бурко О. В., Барабаш С. М.	
Вивчення постаті Григорія Сковороди засобами сучасного мистецтва на заняттях з української мови як іноземної.....	291
Бурнос Є. Ю.	
Лінгвокультурологічні знання як засіб формування міжкультурної комунікації студентів-іноземців	295
Васецька Л. І.	
Міжкультурна комунікація як важливий аспект навчання української мови іноземців на довузівському етапі підготовки.....	299
Войтік Т. Г., Пучков Б. В., Коцейкіна Т. Г.	
Міжкультурна комунікація студентів -іноземців у процесі фахової підготовки	302
Гловацька С. М., Шипотілова О. П.	
Особливості організації дистанційного навчання іноземних студентів в Одеському національному морському університеті.....	307
Горда О. М.	
Український пісенний дискурс у фокусі лінгводидактики (аспект навчання української мови як іноземної).....	310

мовлення, відеозаписи та радіо записи (наприклад, новини, уривки фільмів тощо). На заняттях також можна використовувати інтерактивні методи викладання: «Незакінчені речення», «Мозковий штурм», «Вилучити зайве», «Роз'єднай слова», «Дешифрувальник», «Алітерація імені» (особливо ефективно використовувати цей метод при організації знайомства групи або при вивченні теми «Зовнішність і характер людини»), «Завершити фразу», «Комплімент», «Прогноз погоди» та інші.

Важливо також заохочувати іноземців читати книги, журнали та газети, переглядати телепередачі, документальні та художні фільми українською мовою, що сприятиме розширенню світогляду студентів, їх обізнаності в усіх сферах життєдіяльності людини.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-81>

Васецька Л. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
керівник Центру підготовки іноземних громадян,
Запорізький державний медичний університет*

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦІВ НА ДОВУЗІВСЬКОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ

Навчання іноземців нерідної мови невід'ємно від оволодіння культурою, знайомством зі сторінками історії та соціальними реаліями відповідної країни. Так, згідно з Загальноєвропейськими Рекомендаціями одне з основних завдань навчання іноземної мови є формування соціокультурної компетенції. Сформованість соціокультурної компетенції у іноземних слухачів забезпечує їм здатність вступати в комунікацію з людьми іншої культури. Під час міжкультурного спілкування здійснюється інформаційний обмін та проявляється національна ментальність тієї чи іншої етнічної групи комунікантів. Тому є природним, що у іноземців виникає потреба оволодіти не тільки навичками професійної чи побутової комунікації, а й вміннями міжкультурного спілкування.

При навчанні міжкультурної комунікації враховуються співвідносність національного та інтернаціонального у культурному полі та в образному ряду зіставлених мов, загальнолюдські та власне національні моральні цінності, які актуалізуються або навпаки

викликають ментально-моральний конфлікт у «культурній особистості». Необхідно передбачити цей «культурний конфлікт», який особливо гостро постає на сучасному етапі культурного розвитку людства, на етапі тотальної глобалізації.

При сучасному он-лайн форматі навчання мови, поза межами культурномовного середовища, для формування навичок міжкультурного спілкування необхідно створити такі навчальні умови, які б стимулювали іноземців до такого виду спілкування. Це можливо завдяки методичним засобам як якісна навчальна література з соціокультурної тематики. Навчально-методична література має формувати мовну особистість, толерантну людину у міжкультурному комунікативному просторі, рівноправного учасника «діалогу культур».

Знайомство іноземців з культурою (у широкому сенсі цього поняття) України допомагає більш ефективно та точніше формувати необхідний рівень комунікативної компетенції, складовою частиною якої є лінгвокультурна та соціокультурна компетенція. Формування у іноземних слухачів соціокультурної компетенції на довузівському етапі відбувається під час вивчення дисципліни «Країнознавство».

Спробою вирішити проблему якісних навчальних засобів є створення авторським колективом Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету посібника «Знайомство з Україною» [1].

Автори посібника реалізують когнітивно-комунікативний підхід до навчання міжкультурного спілкування через виконання низки завдань: формування лінгвокультурної та соціокультурної компетенції у іноземців довузівського етапу мовної підготовки у системі соціально-комунікативної діяльності. Пропонується методична система, яка враховує лінгвістичні та соціокультурні комунікативні потреби іноземців. Ця методична система вибудовується за принципом активізації мотиваційної діяльності студентів, розширення їхніх країнознавчих та культурологічних знань.

Посібник з країнознавства має бути чітко структурованим. Це, в першу чергу, тексти та робота з ними: лексико-граматичні вправи, мовленнєві завдання та комунікативні ситуації. Також завдання для самостійної роботи в аудиторний час, поурочний словник та ілюстрації до текстів. Передбачаються навчальні матеріали для індивідуальної та самостійної роботи іноземців у позааудиторний час. Самостійна робота включає граматичні вправи, комунікативні та ситуативні мовленнєві завдання, тексти в інноваційному форматі подання: навчальні матеріали з мультимедійною презентацією, з залученням аудіо коментарів, відео, анімації тощо. Електронний супровід дозволяє підвищувати якість

освоєння іноземними слухачами навчального матеріалу й полегшує його сприйняття під час самостійної роботи з ним.

Комунікативна мета занять з вище названої дисципліни передбачає формування та розвиток навичок і вмінь в основних видах мовленнєвої діяльності: в аудіюванні, читанні, говорінні, письмі. Навчальна мета: формування та розвиток мовних та мовленнєвих навичок вживання спеціальної лексики та лексико-граматичних конструкцій з теми, що вивчається на рівні фрази, тексту, формування вмінь використовувати мовні та мовленнєві засоби для реалізації певних стратегій і тактик комунікативної поведінки у соціально-культурній сфері спілкування.

Освітня та пізнавальна мета занять з навчання міжкультурного спілкування – це ознайомлення іноземців з основними етапами історії українського народу, із сучасною незалежною українською державою, соціально-політичною системою України, з народонаселенням країни та обласними центрами, з розвитком науки та культури в Україні, з кращими українськими звичаями та традиціями, духовними скарбами і видатними постатями, із загальнолюдськими моральними нормами.

Саме тематичне наповнення занять, а також використання таких інноваційних форм організації навчання як мультимедійне подання матеріалу, завдання для інтерактивної роботи підвищують мотивацію іноземців до опанування української мови та розширення практики спілкування в українському соціумі.

Освітня й пізнавальна мета у цій методичній системі реалізується лише за умови досягнення іноземними громадянами певного рівня володіння українською мовою.

Таким чином, навчання іноземних слухачів міжкультурної комунікації передбачає і потребує ознайомлення з культурно-побутовими особливостями країни, знання сторінок історії та соціокультурних реалій українського народу для здійснення успішної комунікації як під час навчання в закладах вищої освіти України, так і під час спілкування в соціальних мережах. Ефективним засобом навчання такого виду спілкування є навчальний курс «Країнознавство», а також комунікативні ситуації, які створюються під час вивчення цієї дисципліни.

Список використаних джерел:

1. Васецька Л.І., Давидова І.В., Гроссу Н.В., Коношенко Є.В. Знайомство з Україною : навчальний посібник для слухачів Центру підготовки іноземних громадян / Л.І. Васецька [та інш.]. – Запоріжжя, 2018. – 184 с.